Kıbrıs'ın Milli Hafızası Gerçeklerle Ters

Besim Baysal
baysalbesim@lycos.com

Kıbrıs'ta milliyetçiliğin yükselmesi ile köylerimiz ve insanlarımızın başına olumsuz diye nitelendirebileceğimiz birçok olay geldi. 1950'lerdeki milliyetçi ve şövenist egemenliğin öncesinde Kıbrıs'ın genelinde hemen hemen bütün köyler karma diyebileceğimiz bir nüfus barındırıyordu. Yani hem Türkçe hem Elence konuşan insanlar veya hem Hristiyan hem Müslüman Kıbrıslılar, aynı toprakları paylaşıyor, aynı sokaklarda yaşıyor, aynı ağaçların gölgesinde serinliyordu. Ama 1950'lerden sonra milliyetçilik Kıbrıs halklarının üzerinden bir silindir gibi geçti. İnsanlarımız, yaşadıkları köyleri, toprakları terk etmek zorunda kaldılar. Köylerimiz, topraklarımız, ağaçlarımız öksüz kaldı. 1950'lerin başından itibaren İngiliz sömürgecilerin katkıları, şövenist örgütlerin baskısı, milliyetçi ideolojik hava ile Kıbrıs insanının birçoğu yaşadıkları köyleri terketti, göçetti.

Bu terkediş yalnızca köylerimizi öksüz bırakmamıza neden olmadı, binlerce yıllık tarihimizi, bu toprakların binlerce yıllık tarihini bertaraf etti. Şövenist örgütler her iki taraftan muhalifleri ve solcuları yokettiler. Ardından rahatça baskı altına aldıkları toplumları malum merkezlerden aldıkları emirlerle yönetmeye başladılar. Önce karma köyler ortadan kaldırıldı. Daha sonra ise binlerce yıllık köy ve bölge isimlerini değiştirmek için projelerini hayata geçirdiler.

Kıbrıslı Türkler üzerindeki baskı ise; hem yerel yönetici elitten hem de Türkiye'nin Kıbrıs'a atadığı askeri idarecilerden geldi. Bayraktarlık, Elçilik, Yönetim diye açılımı yapılan BEY yönetimi, ki günümüzde de etkisini sürdürmektedir, işbirlikçileri ile birlikte köyleri gezerek yüzlerce, binlerce yıllık köy isimlerini tek tek değiştirmişlerdir.

Şövenist örgütün bir politikası da karma köylerde ve mahallelerde yaşayan insanların 1958'den itibaren göç ettirilmesi ve iki halkın birebir ilişkilerinin ortadan kaldırılmasıydı. Bunun sonucu ise hem halklar arasındaki güvenin yokolması hem de birlikteliğin savunma noktalarının yitirilmesi oldu.

Günümüzde karma olduğu dahi bilinmeyen köylerimizin insanları, dedeleri, neneleri, anne, babalarının doğup büyüdüğü köylerde yaşamıyorlar. Kıbrıslıların yaşadıkları bu sendromlar 1958'de başladı, sonra 1963 ve 1974 insanlarımızı Elen olsun Türk olsun darmadağın etti. Özellikle tetikçilerin ortaya çıktığı ilk dönemler olan 1958'leri incelemek ve bugün unutulmuş birçok köyü ve göçmenlikleri araştırmak yakın tarihimize bir miktar ışık tutabilir. Tarihimize bir başka katkısı da yıllarca ağızdan ağıza söylenmiş ancak yazılmamış bir takım bilgilerin yazılması olacaktır.

İnsanların hikayesi, köylerin tarihi

Çoğunlukla 1974 sonrası güneyden göç ederek gelen Kıbrıslı Türklerin yerleştirildiği bazı köylerimizin isimlerinin farklılığı, 1958 öncesi bu köylerde ailesi veya kendi yaşamış ve köyünün ismini soyismi yapmış Kıbrıslıları sanki köksüz yapıyor. Oysa bu köylerin kendi isimleri vardı ve 1960'lar öncesi de bu köylerde Kıbrıslı Türkler yaşıyordu.

Bunlardan biri de bugün Geçitkale diye bilinen Yukarı Mesarya'nın merkezi yerleşim yerlerinden biri. Köyün 1974 öncesi adı **Lefkonuk**. Buraya, 1974 Temmuz'unun ardından bir Larnaka bölgesi köyü olan Geçitkale'den gelip yerleşiliyor. Dönemin idarecileri de Lefkonuk köyünün adını değiştirerek Geçitkale yapıyor. Şu anda güneyde kalan Geçitkale'nin gerçek ismi de Köfünye'dir ve 1958'deki operasyonda adı değiştirilmiştir. Köfünye'de 1960 nüfus sayımına göre 710 Kıbrıslı Türk ve az sayıda da Kıbrıslı Elen yaşayordu ancak Lefkonuk köyünde de Kıbrıslı Türklerin yaşadığını ve oralarda topraklarının bulunduğunu hatta bazı Kıbrıslı Türkler'in de soyadı olarak köyün ismini kullandıklarını bilmemize rağmen 1960 sayımında köyde hiç Türk yaşamadığını 2455 kadar Elen yaşadığını biliyoruz. Buna göre, 1960 sayımında köyde Türk olmamasının sebebi 1958'deki milliyetçi hareketler ve kargaşalıkla Lefkonuk'da yaşayan Kıbrıslı Türklerin de başka bölgelere dağılmalarıdır. Hatırlayanlardan öğrendiğimiz kadarıyla Lefkonuk'un karma bir köy olduğunu biliyoruz ama iki toplumun geçmişte topraklarını, sularını, ürünlerini paylaştıkları Lefkonuk, en az şimdiki sahipleri kadar tarihinden koparılmış durumda.

Hemen Lefkonuk'un yakınlarında buna benzeyen bir başka köy de **Milya** veya eskilerin "**Daşlı Milya**" diye bildikleri Yıldırım. 1960 nüfus sayımına göre tek kültürlü görünen Milya'nın aslında Kıbrıslı Türklerin de 1958 öncesinde yaşadıkları bir köy olduğunu biliyoruz ancak oradan da 1958'de aynı sebeplerle göç etmişler ve 1141 Kıbrıslı Elen yaşayan köyde hiç Kıbrıslı Türk görünmüyor. 1974 Temmuz'unda kaçan Elenler'in yerine yine Larnaka köylerinden Celya'dan Kıbrıslı Türkler yerleştirilmiş ve Milya'ya da aynen Lefkonuk gibi Celya'nın değiştirilmiş ismi olan Yıldırım ismi uygun görülmüş. Böylece ortaya köklerinden koparılmış bir başka coğrafi bölge ile bir başka insan topluluğu çıkartılmış. Bugün Milya'nın adı çok az insan tarafından hatırlanıyor ve Celya veya tabela ismi olan Yıldırım diye söyleniyor.

Daşlı Milya'ya yakın karma olduğu bilinmeyen bir başka köy ise **Piyi**; bugün bu köye yanındaki **Peristerona** ile birlikte Alaniçi ismi verilmiş. Alaniçi; Larnaka bölgesi köylerinden Glavya'nın 1958 sonrası değiştirilen ismi. Glavyalılar, 1974 sonrası Piyi ve Peristerona köylerine yerleştirilmiş. Ardından da bu iki köyün adı Alaniçi olarak değiştirilmiş. Glavya, 1960 sayımına göre 524 kişilik bir Kıbrıslı Türk köyü olarak yine aynı sayıma göre sırasıyla 1038 ve 571 kişilik Kıbrıslı Elen köyleri Piyi ve Peristerona'ya yerleştirildi. Sözlü kaynaklara göre Piyi'de de 1958 öncesi Kıbrıslı Türkler yaşıyormuş. Fakat 1958 tarihi itibarıyla bu köydeki az sayıdaki Türk nüfus değişik bölgelere göç etmiş.

Daşlı Milya'ya yakın karma olduğu bilinmeyen bir başka köy ise Piyi; bugün bu köye yanındaki Peristerona ile birlikte Alaniçi ismi verilmiş. Alaniçi; Larnaka bölgesi köylerinden Glavya'nın 1958 sonrası değiştirilen ismi.

Uzun yıllar birlikte bir yaşam süren Kıbrıslı Türklerle, Kıbrıslı Elenler milliyetçi düşüncelerin egemenliğini ilan ettiği 1950'lerin sonunda evlerinden topraklarından olmaya başladılar. Bu süreç 1974 Temmuz'unda zirveye ulaştı ve milliyetçilik adanın ikiye bölünmesine binlerce Kıbrıslı'nın göçüne neden oldu. Bunların birçoğu hatırlandığı için yazılmamış olabilir ama yavaş yavaş unutulanların yazılması bu küçük adanın insanlarının geçmişini takip edebilmesi ve geleceğini bu tecrübeler ışığında şekillendirmesine yardımcı olacaktır. Biz de Argasdi'de diğer yerleşim yerleri ile ilgili bilgi vermeye devam edeceğiz.☒

Birinci "Geleneksel" Baraka Yaz

Baraka Kültür Merkezi, 11 - 14 Ağustos 2006 tarihleri arasında, Karpaz Bölgesi'ndeki Altınkum'da bir yaz kampı gerçekleştirdi. Yaklaşık 30 kişinin katıldığı kampta, eğlence ve dinlencenin yanısıra, panelden tiyatro atölyesine kadar geniş bir yelpazede eğitim çalışmaları da yer aldı. Baraka aktivist ve sempatizanları dört gün boyunca yoldaşlıklarını pekiştirdi, birlikte gülmenin ve üretmenin keyfini yaşadı. Bununla beraber, iki katılımcının yakın bir akrabalarını kaybettiği haberini almaları üzerine, keder ve burukluk da kampta paylaşılan duygular arasındaydı.

11 Ağustos Cuma akşamı uzun fakat neşeli bir yolculuğun ardından kamp yerine varan Barakacılardan kimisi çadırlarına kimisi ise bungalovlarına yerleştiler. İlk saatlerde çadırların kurulmasında ve eşyaların taşınmasında gösterilen dayanışma, daha sonra yemek servisi yapan tesis çalışanlarına yardım etmek suretiyle de devam edecek ve çalışanları şaşırtacaktı. Personelle bu şekilde başlayan ilişki, oyunlara, sohbetlere ve eğitim çalışmalarına katılmalarıyla devam etti.

Bir çok katılımcı kampta uyanılan ilk güne, Karpaz'ın eşsiz denizinin keyfini çıkararak başladı. Daha sonra ise "Kıbrıs'ın Kuzeyinde Solun Tarihi" konulu bir panel gerçekleştirildi. Yaklaşık üç saat süren panel ve tartışmalar, yazılı kaynağın pek az bulunduğu böylesi bir konuda Baraka aktivist ve sempatizanlarına bilgi ve fikir kazandırdı. Baraka'nın, tarihin bir anında öylece ortaya çıkmadığının da vurgulandığı panelde, geçmişin olumlu mirası sahiplenilirken çeşitli deneyimlerden dersler çıkarmanın önemi üzerinde duruldu.

Besim Baysal'ın Kıbrıs'ta Osmanlı döneminin son yıllarından başlayarak, İngiliz Sömürge İdaresi ve Kıbrıs Cumhuriyeti Dönemlerini de kapsayan bir tarihsel kesiti irdelediği sunuşu ilgi ile dinlendi. Besim arkadaşımız Osmanlı dönemindeki isyanlardan başlayarak, İngiliz sömürgeciliği altındaki mücadeleler, 1931 İsyanı, KKK-AKEL, PSE-PEO, 1948 Lefke Maden Grevi ve 1950'lerde yaşanan sol yükselişin dinamiklerini anlattı. Sendikalaşma ve grev hakkı, iş saatlerinin 14 saatten 8 saate çekilmesi, Eşel-Mobil sistemi, işçi hastahane ve eczanesi ve ödenekli 15 gün izin gibi kazanımlar yanında sosyal sigorta kurulması mücadelesinin solun yükselişinde yarattığı itici gücü vurgulayan Besim, tüm bunların ardından 1958'den itibaren gündeme gelen faşist saldırılar ve milliyetçi-ayrılıkçı teröre karşı solun yeterince direnç gösterememesi ile ilgili eleştirel tahlillerde bulundu. Kıbrıs Cumhuriyeti dönemi boyunca devam eden bu saldırı dalgasının Türkçülük-Elencilik ötesinde ve hatta her iki kesimin kendi içinde solculara yönelik bir terör dalgasıyla içiçe geliştiğini net bir şekilde ortaya serdi.

Baraka Kültür Merkezi, 11 - 14 Ağustos 2006 tarihleri arasında, Karpaz Bölgesi'ndeki Altınkum'da bir yaz kampı gerçekleştirdi. Yaklaşık 30 kişinin katıldığı kampta, eğlence ve dinlencenin yanısıra, panelden tiyatro atölyesine kadar geniş bir yelpazede eğitim çalışmaları da yer aldı.

kamp programında yer alan "Oyuncu Olmayanlar İçin Oyunlar" başlıklı tiyatro atölyesi, Baraka Tiyatro Ekibi'nin yanı sıra, tiyatroyla izleyici olmak dışında hiçbir ilgisi bulunmayanların da aktif katılımıyla gerçekleştirildi

Daha sonra sözü alan Münür Rahvancıoğlu, 1970'lerden itibaren dünyada yaşanan değişimler ve bu değişimlerin mücadele taktik ve anlayışlarına yansımalarını özetledikten sonra, özellikle yüksek öğrenime giden öğrenciler vasıtasıyla ülkemizde yeniden canlanan solu tahlil etti. 1974 sonrasından günümüze sol hareketin iki ana hattını oluşturan reformist ve devrimci akımların macerasını, zaman zaman sosyal demokrasi ile olan ilişkilerini, yaşanan işbirliği, ayrılık ve birleşme süreçlerini, tüm bunların sonucunda bugün var olan partiler ile bunların dışında duran Baraka'nın konumunu özetleyen bir sunuş yapan Münür, geçmişin eleştirel bir tahlilini yaptı. Bu tahlilde özellikle mirasçısı olduğumuz hareketin tespiti ve bu hareketin olumlu-olumsuz özelliklerinin vurgulanarak bugün bizim ne işimize yarayacağının tartışmaya sunulması önemliydi. Sunuşlardan sonra dinleyici durumundaki Barakacılar soru-katkı ve yorumlarıyla panele zenginlik kattılar.

Aynı gün akşam üzeri gerçekleşen ve kamp programında yer alan "Oyuncu Olmayanlar İçin Oyunlar" başlıklı tiyatro

Kampta "Kıbrıs'ın Kuzeyinde Solun Tarihi" konulu bir panel gerçekleştirildi. Yaklaşık üç saat süren panel ve tartışmalar, yazılı kaynağın pek az bulunduğu böylesi bir konuda Baraka aktivist ve sempatizanlarına bilgi ve fikir kazandırdı.

Kampı Yapıldı

atölyesi, Baraka Tiyatro Ekibi'nin yanı sıra, tiyatroyla izleyici olmak dışında hiçbir ilgisi bulunmayanların da aktif katılımıyla gerçekleştirildi. Agusto Boal'ın Ezilenlerin Tiyatrosu kuramından ve bu kuramın cephaneliği adını verdiği egzersizlerden esinlenerek yapılan çalışmalar, katılımcıları hem eğlendirdi hem de nasıl bir dünya hayal ettiklerini sorgulamalarına vesile oldu. Katılımcılar öneriler arasından rastgele seçilen bir konuda teatral yöntemlerle kafalarındaki ideali gösterdiler, izleyiciler bunu değiştirmek veya olumsuzlamak suretiyle çalışmaya katkı koydular. Özellikle sözlü tartışmanın değil vücut performansının ön planda olduğu düşünsel tartışmalar, hem birbirimizi daha iyi anlamamız hem de yaratıcı tartışma yöntemlerine yönelik esneklik sağlamamız anlamında faydalı oldu.

Öğle saatlerinde yapılan forumda, memleketin gündeminden düşmeyen "Barış" konusu tartışıldı ve bir çok noktada ortaklaşıldı.

Ertesi gün sabah düzenlenen turnuvalarda, heyecanlı saatler yaşanırken Barakacıların "rekabet değil dayanışma" şiarı da hayat buldu. Tavla'da Ersen, Hedef Dört'te Mine ve Satranç'ta Devrim ödülleri olan kitaplarını akşam yemeği sırasında aldılar.

Öğle saatlerinde yapılan forumda, memleketin gündeminden düşmeyen "Barış" konusu tartışıldı ve bir çok noktada ortaklaşıldı. Teşvik edici Devrim arkadaşımız "Barış Nedir - Kıbrıs'a Barış Nereden ve Nasıl Gelecek?" başlıklı formu barışın evrensel bir tanımında hepimizi ortaklaştırarak sağlam temeller üzerine oturttu. Daha sonra bu barışın kendi irademize dayalı mı yoksa bizim dışımızdaki güçlerce mi "getirileceğini", Baraka'nın sahiplendiği bir slogan olan "barış bizlerin ellerindedir" sloganının ne kadar gerçekçi olduğunu tartıştık. Yemekler hazır olmasaydı belki de gece yarısına kadar devam edecek olan tartışma yemekte devam etmek üzere sonlandırıldı. Özellikle form sırasında gözlemlenen, herhangi bir formal zeminin olmadığı, herkesin katılımına açık tartışma ortamlarının başlarda çekingenlik ve suskunluk yaratabileceği oldu. Ancak ilerleyen dakikalarda katılımcıların çoğunluğu bu tutukluğu aştı ve bunda sonra da kendi aramızda bu tarz formların mutlaka olması gerektiği kanaatine vardık.

Kadınların her koşulda sosyal ortamlarda bulunmasını savunan Baraka kadınları, birbirlerinden yardım elini esirgemeyerek kampa katılan çocuklu ve hamile kadınlara da gereken ilgiyi gösterdiler.

Göz açıp kapayıncaya kadar geçen 4 günün sonunda, hafızalarında şarkılı, şiirli geceler, yıldızların altında sohbetler ve sağlamlaştırılan dostluklarla kampı tamamlayan Barakacılar, yaz kamplarını gelenekselleştirmeye ve her yaz benzer içerikli kamplar düzenlemeye karar verdiler.

Baraka Kampı

Ceyda Alçıcıoğlu
sifa_alcicioglu@yahoo.com

Kamplar; dinlenmek, eğlenmek, şehrin gürültüsünden ve telaşından uzaklaşmak için harika bir tatil biçimidir. Hele de bu kampı Kıbrıs'ın incilerinden olan Altınkum'un yanında yapacaksanız ve Barakalılarla birlikteyseniz. İşte biz de aynen yukarıda yazdıklarım gibi düşündük ve bir kamp yapmaya karar verdik.

Planımızı, programımızı herkese uygun olacak şekilde ayarladık ve kampımızı 11 Ağustos'ta yapmaya karar verdik. Özellikle Nazen arkadaşımıza kampı organize ettiği, programı saati saatine yaptığı ve herkesi düşündüğü için teşekkür ederiz. Katılım çok iyiydi. Baraka aktivistlerinin çoğu bizimleydi. Hepimiz kamp için hazırlandık. Tavlalar, Hedef Dörtler, satranç takımları, gitarlar hepsi yanımızdaydı.

11 Ağustos günü Baraka binasında buluşuldu ve yola çıktık. Yaklaşık iki saatlik yolculuktan sonra kamp yapacağımız alana vardık. Çadırlarımıza, odalarımıza yerleştikten sonra çok yorulduğumuzun farkına vardık ama Barakalı olmanın verdiği enerjiyle ellere gitarlar alındı, başladık şarkılar söylemeye, şiirler okumaya. Geceleyin herkes deliksiz uyudu.

Ertesi sabah birkaç arkadaş önceden ayarladığımız gibi sabahın erken saatlerinde uyandık. Gece geldiğimizde var olduğunu bildiğimiz ama fark edemediğimiz doğa bize günaydın diyordu. Bizde ona yarı uyur, yarı uyanık günaydın dedik ve denizin keyfini çıkarmak için hazırlanmaya gittik. Sahile indiğimizde daha güneş doğmamıştı. Saniyesi saniyesine güneşin doğuşunu denizin içinden izlemek olağanüstüydü. Kamp alanına, geri döndüğümüzde herkes daha yeni uyanıyordu.

Kahvaltımızı ettikten sonra Münür ve Besim arkadaşlarımızın öncülüğünde panelimizi gerçekleştirdik. Katılım çok güzeldi, hatta dışarıdan bile katılanlar oldu. Arkadaşlar gerçekten çok iyi hazırlanmışlardı. Bize "Kıbrıs'ın Kuzeyinde Solun Tarihi" hakkında bilgi verdiler. Anlatmaya 18. yüzyıldan başladılar ve gelişmeleri anlatarak bugüne kadar geldiler. Bu gelişmelerde Baraka'nın da yeri vardı. Panel bittikten sonra konuştuk, tartıştık, çok verimli bir çalışma oldu.

Denize girdik, şarkı söyledik, oyunlar oynadık. Bunların dışında eğitsel faaliyetlerimiz de vardı. Nazen arkadaşımız herkesi düşünerek tiyatro atölyesini kurdu. Tiyatro atölyesinde herkesin rahatlıkla yapabileceği çalışmalar vardı. Zekâmızı çalıştıran, bizi düşünmeye teşvik eden, eğlendiren çalışmalar yaptık.

Geceye bizi bir doğa olayı bekliyordu. O gece meteor yağmuru olacaktı. Dileyenler meteor yağmurunu izledi. Bizse oyuna öyle daldığımız için meteor yağmurunu unutmuştuk, ama sonuna yetiştik. Sonu bile olsa bir doğa olayına şahit olmak güzeldi.

Ertesi gün satranç, tavla ve hedef dört turnuvaları düzenlendi. Çok eğlendik. İyi olan kazansız dedik ve birincileri seçtik.

Öğle sonrası da "Barış Nedir? Kıbrıs'a Barış Nereden, Nasıl Gelecek?" konulu forumumuzu düzenledik. Devrim arkadaşımızın teşvikiyle bizim için barışın ne anlama geldiğini ve Kıbrıs'a nereden ve nasıl geleceğini konuştuk, tartıştık, fikirlerimizi söyledik.

Huzur dolu, eğlenceli, dinlendirici, öğretici tam bir kamp yaptık. Dostluklarımızı pekiştirdik, yeni dostlar kazandık, dört günümüzü paylaştık ve kampımızı her sene tekrarlamayı önümüze hedef koyduk. Bir sonraki kampımıza sizi de bekleriz…**Q**

Artık Çok Geç (!)

A-HA (Şifa Alçıcıoğlu)

Temmuz ayının en sıcak günlerinden biriydi, akrabalarla serinlemek adına güzel bir deniz kenarına gidelim dedik. Son olarak Bafra köyüne gitmeye karar verdik. Sıcak temmuz güneşinde, tabelalar eşliğinde yeni asfaltlanmış bir yoldan içeriye döndük. Yol boyunca yolun iki tarafına palmiyeler dikiliydi ve onlar da sıcaktan nasibini almış neredeyse kavrulmuş bir haldeydiler. Merakım bir kat daha artmıştı daha önce hiç görmediğim bu köy hakkında. İlerledikçe yol ikiye ayrıldı. Bir tarafı Bafra denilen köyümüze diğeri ise "Bafra tatil köyü" denilen ve halen inşaat aşamasında olan tatil köyüne çıkmaktaydı. İlerledikçe yol çalışmalarında çalışan işçileri gördük. Hepsi de özel bir şirketin işçileriydi ve yurtdışından ülkemize gelmişlerdi. Otel, alçak orman arazisi üzerindeki kumullar üzerinde daha bitmemiş olmasına rağmen bütün heybetiyle sırıtmaktaydı. O an aklıma bir sürü soru işareti yerleşti ve bu konuyu araştırmaya karar verdim.

Olay 2003 yılının başına rastlamaktaydı.

Bu 3 yıllık sürece baktığımız zaman bölgede yapılan doğa katliamı akıl almaz bir boyuttadır. Orada bulunan ağaçlar alçak orman arazisi diye katledilmekte buna bağlı olarak bir çok bitki türü yok olmaktadır.

UBP-DP koalisyonu zamanında 19/2003 sayılı "Alçak Orman Arazilerinin Devri ve İcarı Yasası" isimli bir yasa Bafra ve Çayırova Köylerinde bulunan maki bitki örtüsü ile kaplı alanların bazı özel şirketlere kiralanmasına yol açıyordu. Yani, orada bulunan yeşil alanlar yerini dev beton yığınlarına bırakacaktı. Ancak, bu araziler bölge halkına değil, TC'li birkaç büyük şirketin yararına olacak şekilde kiralanmaya başladı. O dönemde bazı araştırmacı ve gazeteciler söz konusu yasa ortaya çıkmadan Bafra ve Çayırova'daki alçak orman arazilerinin özel şirketlere kiralanmış olduğu, sözleşmelerin yapılmış olduğunu ortaya çıkarmıştı.

Yasanın duyulmasının ardından, muhalefette olan CTP, basın ve çevreciler ayaklanmış, yasaya karşı çıkmışlar ve olay Anayasa Mahkemesine kadar gitmiştir. Ancak, Anayasa Mahkemesi bu yasayı hukuksal ve teknik nedenlerle aykırı bulmamıştır. Bununla birlikte, mahkeme Meclis'e ormanları koruma konusunu yeniden ele almasını ve daha geniş bir çerçevede tartışmasını önermiş fakat ne Meclis ne de hükümet bu konuda hiçbir şey yapmamışlardır.

UBP-DP hükümeti zamanında muhalefette olan parti, CTP, 2004 yılında hükümetin ortağı olmuştur. Muhalefetteyken yasasının çıkmasını engellemek için elinden geleni yapan, bildiri üstüne bildiri yayınlayan bu parti hükümete gelince yeni bir yasa tasarısı hazırlayarak "İskele bölgesindeki 168 dönümlük alçak orman arazisinin turizm yatırımları için kiralanmasına" olanak sağlamıştır.

Aradan geçen zaman içerisinde; Bafra ve Çayırova'daki orman arazileri çeşitli şirketlere kiralanmış, bir kısmı Devlete taahhüt ettikleri projeleri yapamayıp, nedendir bilinmez (!) sözleşmelerini bozarak bölgeyi terk etmişlerdir. Bir kısmı ise yine Meclis'ten yasa geçirterek, kamunun malının üzerine ipotek koymak ve bu şekilde krediler almak suretiyle projelerini yapmaya devam etmişlerdir! En somut örnek olarak, Bafra Tatil Köyü 2006'nın Nisan ayında Bakanlar Kurulu kararı ile AKFEN isimli TC'li bir şirkete 49 yıllığına kiralanmıştır.

Bu 3 yıllık sürece baktığımız zaman bölgede yapılan doğa katliamı akıl almaz bir boyuttadır. Orada bulunan ağaçlar alçak orman arazisi diye katledilmekte buna bağlı olarak bir çok bitki türü yok olmaktadır. Zaten ormanın az olduğu bir ülkede yaşadığımızı da hesaba katarsak bizim için milli servet durumunda olan ormanlarımızı korumamız gerekmektedir. Ağaç; yağmur demektir. Yağmur, su kaynağı, yani yaşamın kaynağı ormanlardır. Tüketmeye o kadar alışmışız ki utanmasak ne olacak ormanı da hazır getirtiriz denecek noktaya vardık. Baktığımız zaman yapılan ekolojik tahribat geriye dönülmez boyutlardadır. Milyonlarca yılda oluşmuş ve deniz ekosistemi için çok önemli bir noktaya sahip olan kıyı kumullarının içerisine buldozerler girmiş ve inşaat için gerekli gördükleri kumları, taşları doğaya ne denli zarar verdiklerini bile düşünmeden bedava bir şekilde bu bölgeden karşılamışlardır.

"Kıyı kumulları Jeomorfolojik ve ekolojik özellikleriyle çeşitli kurak ve sulak ortamlar da meydana getirirler. Bafra'da da tuzlu sulak alan vardır. Oraya has, özel, tuz seven bitki birliklerimiz vardı. Bunlar

Bunun yanında dünyada türleri tükenme noktasına gelen ve koruma altında tutulan kum zambakları da kumullara yapılan tahribat yüzünden yok olma noktasına gelmiştir.

endemiktir. Prof. Turhan Uslu da buraya geldiğinde, bunları yerinde görüp, literatürlere dahi geçirmiştir. Kumullar, bahsettiğim tuzlu alanlar için gereklidir. Onların etrafını çevirirler ve denizden gelen suyla da bu tuzlu alanlar beslenir. Kumullarda birçok kuş türü kıyı şeridinde yaşamaktadır. Nesli tükenmekte olan bitki ve hayvan toplulukları da buralarda yaşamaktadır. Kumullar yaşam alanıdır, habitat alanıdır. Mikro organizmalar ve makro organizmalar için bir habitat alanıdır."(Bafra bölgesinde incelemeler yapan grupta bulunan Ekolog

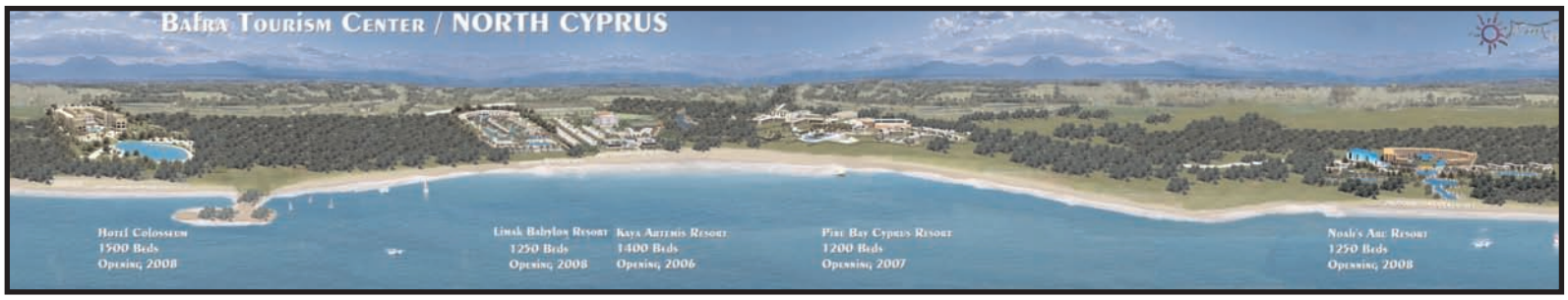

Dr. Şerife Gündüz)

Bunun yanında dünyada türleri tükenme noktasına gelen ve koruma altında tutulan kum zambakları da kumullara yapılan tahribat yüzünden yok olma noktasına gelmiştir. İnsanlık doğanın dengesini bozmaya yıkmaya devam ettiği sürece doğa da kendi intikamını almakta geç kalmayacaktır. Baktığımız zaman ozon tabakası delinmiş, iklimler değişmiş ve doğa bir şekilde kendini sellerle, tsunamilerle daha birçok doğal afetle göstermektedir.

Milyonlarca yılda oluşmuş ve deniz ekosistemi için çok önemli bir noktaya sahip olan kıyı kumullarının içerisine buldozerler girmiş ve inşaat için gerekli gördükleri kumları, taşları doğaya ne denli zarar verdiklerini bile düşünmeden bedava bir şekilde bu bölgeden karşılamışlardır.

Doğanın bu hale gelmesinde insanın payı çok fazla bunlara dur diyecek kaç kuruluş var dünyada? Belki de milyonlarca. Belli başlı olanları zaten biliyoruz "green peace" en tanıdık isim mesela.Peki kendi ülkemize baktığımız zaman kaç tane çevre örgütü görmekteyiz? Çevre örgütleri bu kadar doğa tahribatı olurken nasıl olur da " neden bu kadar geç kaldık "diye bir cümle sarfedebiliyorlar. Bunu da ben anlayamıyorum. Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporları hazırlanması gerekiyormuş ve bu rapor Bafra tatil köyü projesi için onay vermiş. Bunları kim hazırladı? Neden her şey olup bittikten sonra herkes çevre hakkında yorum yapmaya başladı? İşin başındayken kimse bu olaya dur diyemedi.

Bu bölgede yaşayan insanların bir zamanlar altında top oynadığı, piknik yaptığı ağaçlar yok oldu. Orada yaşayan insanlar da bir zamanlar rahatça denize girdikleri kıyıların bir inşaat şantiyesi görünümünden kurtulmasını ve denize girdikleri plajların eskisi gibi olmasını umut ediyorlar. Ancak, belediye tarafından işletilen deniz kıyısındaki alanın yapılacak olan otele verileceği ve tıpkı diğer turizm alanlarında olduğu gibi denize para verilerek girileceği artık herkesin dilinde.

Geçen yıl Mehmetçik Belediyesi Turizm Bakanlığı'na bir dava açmış ve inşaatların çevreye verdiği zararın önlenmesini istemişti. Birkaç hafta önce de tesislerden birinin gayrı yasal olarak denizin içine yaptığı iskele sorun oldu. İskele Kaymakamı Ahmet Cenk Musaoğulları da söz konusu iskelenin izinsiz olarak yapılmaya başladığını belirterek, yasal olmayan iskele inşaatını durdurmak için hukuk dairesine başvurduklarını ve kısa süre içerisinde ara emri alacaklarını söyledi. Yani anlayacağınız üzere araziyi kirasına alan şirket denizi de kendi malı gibi kullanmaya niyetli olduğunu denizin içerisine izinsiz iskele yaparak belirtti.

Milyonlarca liralar harcanarak yapılan bu binalar bölge halkına ne kadar katkı sağlayacak? Ya da sağladı mı? Uzun süredir çalışma aşamasında olan bu inşaatların tüm araç - gereçleri ve ekipmanı Türkiye'den getirilerek yapıldı. Hazır ve ucuz iş gücü yani. E herhalde otelde çalışacak elemanlar da dışarıdan gelen elemanlar olacaklar! (Mezun olan ve iş bekleyen o kadar turizm elemanımız olması önemli bir husus değil nasılsa.) Ayrıca Kıbrıs'ın hiçbir özelliğini yansıtmayacak, Artemis tapınağı biçiminde düzenlenmiş binalar bizim kültürümüzden, özümüzden ne kadar da uzak. Yazık ki 106 hektarlık bir alan böyle bir bölgede bu şekilde adına Bafra Turizm Yatırım bölgesi denilerek ve içerisine kamp alanları, spor alanları, yeşil alanlar yapılarak, yeni yollar oluşturulacak denilerek ve sanki tahrip edilen doğa yeniden doğal hayatına kaldığı yerden devam edecekmiş gibi kendilerini kandırarak oluşmaya devam ediyor.

Denizi, güneşi, kumsalı, havası cennet bir ülkede yaşıyoruz. Ne yazıkki yakın bir gelecekte bu cümleyi "bir zamanlar denizi, güneşi, kumsalı cennet gibi olan bir ülkede yaşıyoruz" diye kullanacağız.

Bunun yanında, tesislerin içerisinde alışveriş merkezlerinden tutun da lokantalara kadar her şey mevcut olacak. Bu durumda ülkemize gelen turistler otelden dışarıya çıkma gereği dahi duymayacaklar. İnşaatların yapılması aşamasında da aynı yalan söylenmişti. Oysa görüldü ki TC'li firmalar Türkiye'den gelen ucuz iş gücünü ve doğadan çaldıkları bedava malzemeyi tercih ettiler. Kaldı ki Bafra civarı tarım, bağcılık, zeytincilik, harup vb. açılardan oldukça verimli bir bölge. Ekonomik kalkınmaya gerçekten katkı yapmak istense, turizme değil tarıma teşvik verilirdi.

Geçen yıl ekim ayında Cumhuriyet Meclisi Çevre Komitesi ve çeşitli çevre örgütleri Karpaz ve Bafra'daki ekolojik sorunları yerinde gözlemlemek için bölgeye bir gezi düzenledi ve incelemelerde bulundu!!! Ardından da basına "Çevre ve kıyılar talan ediliyor" gibi demeçler verdiler. Halbuki Çevre Komitesi'ndeki bir çok milletvekili, Bafra'daki alçak orman arazilerinin turizm için kiralanması hakkındaki Yasaya onay vermişti. Ayrıca, bu Yasayı değiştirmek veya kaldırmak da kendi ellerindeydi. Yani kendi yaptıkları Yasa neticesinde oluşan ekolojik yıkımı görmek için bir ziyaret yapıp "Çevre Komitesi mühim bir iş yapıyor" havası yarattılar.

Denizi, güneşi, kumsalı, havası cennet bir ülkede yaşıyoruz. Ne yazıkki yakın bir gelecekte bu cümleyi "bir zamanlar denizi, güneşi, kumsalı cennet gibi olan bir ülkede yaşıyorduk" diye kullanacağız. Yatırım yapacağız,

ekonomimiz gelişecek (!) sözde ülkemize milyonlarca turist gelecek diye izinsiz , imarsız son dakika hadi bu yasayı geçirelim de alçak orman arazisinin üzerine 836 yatak kapasiteli bir otel inşaa edelim mantığı, mahfettiğimiz doğa, özellikle yabancılara arsa arsa parsellediğimiz güzelim ülkemiz, bir zamanlar yeşil şimdi ise betonlaşmaya başlayan Girnemiz, Mağusamız ve son olarak da Karpazımız...**Q**